

Afasi er en **språk- og kommunikasjonsvanske**.

Mennesker som er rammet av afasi, har problemer med å **snakke, forstå, lese, skrive** og **regne** like godt som før de ble syke.

Årsaken til afasi er alltid en **skade i hjernen**. Som regel er afasi en følge av **hjerneslag**, men også **ulykker** og **hjernesvulster** kan forårsake afasi.

Når noen får hjerneslag, blir **blodgjennomstrømningen** i hjernen **plutselig** forhindret. Dette kan skje på to måter: enten ved at en blodåre blir **blokkert** eller ved at en blodåre sprekker og begynner å **lekke**.

Blokkeringer:

En blodåre kan bli blokkert som et resultat av **at blod levrer seg** og stopper gjennomstrømningen (trombose) eller på grunn av en **blodpropp** (emboli). Dette kalles hjerneslag (**cerebralt insult**).

Lekkasjer:

Det kan være en **utposning** på en blodåre (aneurysme). Denne utposningen kan **bli porøs** og begynne å **lekke** eller **briste**. Dette kalles hjerneblødning eller hjernehinneblødning.

På engelsk kalles hjerneslag gjerne for CVA: a **Cerebral Vascular Accident**. Den medisinske betegnelsen er **cerebrovaskulært insult** eller **apoplexia cerebri**.

Språk har en sentral plass i vår hverdag. Vi **snakker** med andre mennesker, vi **leser** aviser, vi **arbeider**, og vi **lærer**. Vi bruker også språket når vi formulerer våre **tanker**, og når vi legger **planer for fremtiden**.

Mennesker som er rammet av afasi, har **problemer** med mange funksjoner som var helt normale før afasien inntraff. Slike problemer kan være:

- Å delta i en samtale
- Å snakke i grupper eller i støyende omgivelser
- Å lese en bok, en avis eller et ukeblad
- Å forstå eller fortelle vitser
- Å forstå TV- og radioprogrammer
- Å skrive et brev eller fylle ut et skjema
- Å snakke i telefonen
- Å regne, huske tall og nummer eller håndtere penger
- Å uttale sitt eget eller familiemedlemmers navn

Mennesker som er rammet av afasi, har problemer med språket, men de øvrige **intellektuelle egenskapene** er ikke nødvendigvis berørt!

De fleste afasirammede føler at deres liv har blitt svært **forandret**. Ting som før var enkle, tar nå mye **lenger tid** og **krever mer energi**. Mange afasirammede føler seg **usikre** og **uroer** seg over framtida. **Hjelp** og **støtte** fra omgivelsene er derfor svært viktig. Å møte andre personer med afasi kan også være til hjelp.

Hva kan du som rammet selv gjøre?

- **Fortell andre** at du er rammet av afasi
- Ha med deg et **informasjonskort** som forklarer hva afasi er
- Prøv å gjøre deg forstått med **gester, tegninger, skrift** eller **peking** dersom det er vanskelig å snakke
- Be familie og venner om **hjelp**
- **Planlegg på forhånd**, forbered deg på samtalen i tankene dine eller skriv ned på et papir
- Del dine **bekymringer** med andre: ikke hold dem for deg selv

